

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.141/2008/6.szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla a **(felszámoló neve)** (felszámolóbiztos: **(felszámolóbiztos neve, címe)**) részéről meghatalmazott Boráné Dr. Matkó Mária ügyvéd által képviselt **(felperes neve "f.a.", címe)** alatti székhelyű felperesnek - a Dr. Fónagy Sándor ügyvéd által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti lakos alperes ellen tagi kölcsön visszafizetése iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság 2008. február hó 7. napján kelt 7.G.40.225/2007/5. számú ítéletével szemben a felperes részéről 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 90.000,- (Kilencvenezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 180.000,- (Egyszáznyolcvanezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S :

Az alperes - aki a felperes tagja és ügyvezetője volt - 2005. február 1-jén 3.000.000,- Ft kölcsönt adott a felperesnek. Megállapodtak abban, hogy „a felvett kölcsön visszafizetése a vállalkozás eredményességének függvénye”. A felperes 2006. november 30-án a kölcsönt visszafizette az alperesnek. A felperes ellen 2007. január 22-én felszámolási eljárás iránti kérelmet terjesztettek elő. A Csongrád Megyei Bíróság a 2007. április 12. napján jogerőre emelkedett 9.Fpk.06-07-000057/7. számú végzésével megállapította a felperes fizetéseképtelenségét és elrendelte a felszámolási eljárás lefolytatását. A felperes felszámolója 2007. szeptember 18-án felszólította az alperest a kölcsön visszafizetésére. Az alperes a felszámolási eljárás

során 4.115.000,- Ft összegű hitelezői igényt jelentett be, melyet a felszámoló határidőn túl bejelentett követelésként nyilvántartásba vett és akként igazolt vissza, hogy abból 702.000,- Ft tagi kölcsön követelés, 413.000,- Ft osztalék, 41.150,- Ft regisztrációs díj és 3.000.000,- Ft a társaság veszteségének finanszírozására nyújtott kölcsön. Ez utóbbi nem azonos a felperes által visszakövetelt összeggel.

A felperes keresetében kérte a bíróságot, hogy kötelezze az alperest 3.000.000,- Ft megfizetésére. Álláspontja szerint a kölcsön 2006. november 30-i visszafizetése jogszerűtlen volt, a jognyilatkozatot az 1991. évi IL. törvény (Cstv.) 40. § (1) bekezdésének a) és c) pontja, valamint (3) bekezdése alapján megtámadta. Véleménye szerint az alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegetett helyzetben nem volt jogosult a tagi kölcsön visszavételére, mivel azzal a többi hitelező elől vonta el a fedezetet.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Kifejtette, hogy a Cstv. 40. § (1) bekezdésének a) pontja alapján csak az adós vagyonának csökkenését eredményező szerződések megtámadására van lehetőség, míg jelen ügyben a kölcsönösszeg visszafizetésével a hitelszerződés teljesítése megtörtént, ezzel a kötelelem megszűnt. Valójában nem csökkent az adós vagyona, mivel csak az általa biztosított tőkeösszeget kapta vissza. A kölcsönszerződés teljesítése, azaz a kölcsön visszafizetése nem szerződéskötés, hanem teljesítés, ezért az a Cstv. 40. § (3) bekezdése alapján nem támadható. Másodlagosan a keresettel szemben annak teljes összege erejéig beszámítási kifogást terjesztett elő a felszámoló által elismerten nyilvántartásba vett hitelezői igényére alapítottn.

A felperes nem vitatta a beszámítás jogszerűségét.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy mind a kereset, mind az alperesi beszámítási kifogás alapos. Utalt arra, hogy a polgári perben nincs jogcímhez kötöttség, a Cstv. 40. § (2) bekezdésére figyelemmel a felperes jogosan követelte vissza az adós által a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző 60 napon belül nyújtott szolgáltatást, mivel annak eredménye az alperes (hitelező) előnyben részesítése. A visszafizetés nem minősült a rendes gazdálkodás körébe tartozó szolgáltatásnak, és arra az esedékesség előtt került sor. A kölcsönszerződésben nem határozták meg a visszafizetés esedékességét, azt az alperes nem tette lejárttá sem a szerződés felmondásával, sem pedig a teljesítés követelésével. Az alperes visszafizetési kötelezettsége fennállt, azonban a beszámítása a kereset erejéig megalapozott volt, annak jogszerűségét a felperes sem vitatta, ezért az egymással szemben kölcsönösen fennálló követelések 3.000.000,- Ft erejéig megszűntek (Ptk. 296. § (2) bekezdés).

Az ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, kérte annak megváltoztatását, a beszámítási kifogás elutasítását, és az alperes kereset szerinti marasztalását. Előadta, hogy az ítélet meghozatalát követően könyvvizsgálóval átvizsgálta az adós könyvelési anyagát; ekkor jutott tudomására, hogy az alperes nem a hitelezői igénybejelentésben hivatkozott, „a társaság veszteségeinek finanszírozására nyújtott kölcsönként” fizetett be 3.000.000,- Ft-ot, hanem a befizetés

valójában „a tagok részéről a veszteség rendezése céljából történt tőke-pótbefizetés” volt, melyre 2005. június 29-én került sor. Mivel a befizetés jogcíme eltér az alperes által megjelölttől, ugyanakkor az ilyen jogcímen történt befizetés visszaigénylésére nem jogosult, ezért az alperes bejelentett hitelezői igényét 3.000.000,- Ft erejéig vitássá tette, a nyilvántartásba vételt visszaigazoló okiratot módosította. Álláspontja szerint a módosult nyilvántartásba vett hitelezői igényre figyelemmel nincs lehetőség az alperes beszámítására a felperesi követeléssel szemben.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Előadta, hogy a társaság a tagokat csak abban az esetben kötelezhette pótbefizetésre a jelen ügyben hatályos Gt. 132. §-ában foglalt rendelkezések alapján, ha ezt a társasági szerződés tartalmazza és erről a felperes taggyűlése határozatot hoz. Ilyen rendelkezést azonban a felperes társasági szerződése nem tartalmazott, ilyen tartalmú társasági határozat nem született. A nem jogászok által készített igazolás valójában pontatlanul jelölte meg a befizetés jogcímét, arra ténylegesen a társaság veszteségének pótlása miatt került sor, de tagi kölcsön formájában. A felszámoló hitelezői igényt módosító intézkedését a felszámoló bíróság előtt kifogással megtámadta. Utalt arra, hogy a felperes csak a fellebbezésében jelölte meg az általa hivatkozott tény, amelyre a Pp. 235. § (1) bekezdés rendelkezésére figyelemmel már nem volt lehetősége, mivel kellően gondos eljárással már az elsőfokú eljárásban hivatkozhatott volna rá.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és helytálló az abból levont jogi következtetése, az érdemi döntés is.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatalát követően elvégzett vizsgálat eredményére hivatkozással előadta, hogy az alperes felszámolási eljárásban bejelentett és nyilvántartásba vett hitelezői igényéből 3.000.000,- Ft összegű követelést vitatottá tett, erre figyelemmel az alperes beszámítási kifogása - az alapjául szolgáló hitelezői igény nyilvántartásba vételének hiányára figyelemmel - alaptalan.

A Cstv. kizáró rendelkezései hiányában nincs akadálya annak, hogy a felszámoló a már elismertként nyilvántartásba vett hitelezői igényt utóbb a zárómérleg elkészítéséig vitássá tegye, és a vitatott hitelezői igényt a Cstv. 46. § (6) bekezdése szerint a felszámolást elrendelő bíróságnak megküldje. A bejelentett hitelezői igénnyel kapcsolatosan a felszámoló által tett elismerő nyilatkozat következménye azonban az, hogy az utóbb vitássá tett tények bizonyítása - a vitatott hitelezői igény elbírálására irányuló eljárásban - az adóst terheli (Győri Ítéltábla Polgári Kollégiumának 2/2005. (XI.11.) kollégiumi véleménye II. pont, megjelent Ítéltáblai Határozatok 2006/1/18. szám alatt). A már nyilvántartásba vett hitelezői igény vitatása időbelileg a zárómérleg elkészítéséig lehetséges. Nem tehető vitássá a felszámolásban az az igény, amelyet a hitelező a felszámoló által indított peres eljárásban beszámítási kifogásként már érvényesített. Utóbbi esetben a vitatás nem

a felszámolási eljárásban történhet, hanem a felszámoló a perben vitathatja a beszámítás jogszerűségét, amit nem akadályoz az sem, hogy a felszámolási eljárás során a követelést

visszaigazolta, nyilvántartásba vette. Az alperesi ellenkérelemben előterjesztett beszámítási kifogásról az elsőfokú eljárásban a felperes 2008. január 23-án értesült. Sem ezt követően, sem a 2008. február 7. napján megtartott tárgyaláson a felperes nem tette vitássá a beszámítás jogszerűségét, hanem a beszámítási kifogással kapcsolatban kijelentette, hogy az annak alapjául szolgáló hitelezői követelést a felszámoló elismerte, az az alperest valóban megilleti (5. sz. jegyzőkönyv, 2. oldal).

A Cstv. 38. § (3) bekezdése értelmében a hitelező - a gazdálkodó szervezet által indított perben - a gazdálkodó szervezettel szemben a felszámolás kezdő időpontjában fennálló követelését beszámítási kifogásként érvényesítheti, feltéve, hogy a követelés jogosultja a felszámolás kezdő időpontjában is a hitelező volt. A jogszabályi rendelkezés értelmében a felszámolási eljáráson kívüli követelés miatt beszámítási kifogás csak három konjunktív feltétel fennállása esetén érvényesíthető: a beszámítás jogával csak a felszámolási eljárásban hitelezőnek minősülő személy élhet; a követelésnek a felszámolás kezdő időpontjában fennállónak kell lennie; a követelés jogosultjának a felszámolás kezdő időpontjában is a hitelezőnek kell lennie, azaz a követelés engedményezésére nem kerülhet sor a felszámolás alatt (BDT 2008/2/32. számú jogeset). Az azonban már nem feltétele a beszámítási kifogásnak, hogy a felszámoló a felszámolási eljárásban elismerje a követelést (Bírósági Határozatok 2007/10/349. számú jogeset). A Cstv. 3. § (1) bekezdésének c) pontja értelmében a felszámolás kezdő időpontja után hitelező mindenki, akinek az adóssal szemben pénz vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van és azt a felszámoló nyilvántartásba vette. A Cstv. 46. § (5) bekezdésének c) pontja értelmében a felszámoló külön nyilvántartásba veszi a közzétételtől számított 40 napon túl, de egy éven belül bejelentett követeléseket. A (7) bekezdés szerint a követelések nyilvántartásba vételének feltétele, hogy a hitelező követelése 1 %-át, de legalább 1.000,- Ft és legfeljebb 100.000,- Ft-ot a bíróság gazdasági hivatala által kezelt elkülönített számlára befizessen és ezt a felszámolónak igazolja. A jelen ügyben a felperes által nem vitatottan a beszámítási kifogás előterjesztésekor az alperes a felperes ellen folyó felszámolási eljárásban 4.115.000,- Ft összegű elismert és nyilvántartásba vett hitelezői igényrel rendelkezett. Követelése a felszámolás kezdő időpontja előtt keletkezett, engedményezésre nem került sor. Az alperes tehát a beszámítási kifogás előterjesztésekor minden, a Cstv. 38. § (3) bekezdésében meghatározott feltétellel rendelkezett. A Ptk. tartalmazza a beszámításra vonatkozó általános szabályokat, ezek azonban csak annyiban alkalmazhatók a felszámolás alatt álló adóssal szemben érvényesített beszámítás esetén, amennyiben a Cstv. eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz. A Cstv. speciális rendelkezése hiányában helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a Ptk. 296. § (2) bekezdésére figyelemmel, hogy az alperes jogszerű beszámítási kifogása folytán a perbeli kötelezettség megszűnt.

Megjegyzi az ítéletábra, hogy a felperes fellebbezésben előadott, az alperesi pótbefizetéssel kapcsolatos álláspont a becsatolt mérleg és igazolás tartalmára figyelemmel a felszámoló számára valóban megalapozottnak tűnhetett.

- 5 -

Gf.I.30.141/2008/6.szám

Figyelemmel azonban arra, hogy az alperesi ellenkérelemhez csatolt társasági szerződés a Gt. 132. § (1) bekezdésének előírását tekintve nem tartalmazta a tagok pótbefizetésre kötelezésének lehetőségét, illetőleg ilyen tartalmú társasági határozatra a felperes sem

hivatkozott, a befizetés tényleges célját, formáját és rendeltetését csak az alperes és a felperes másik tagja igazolhatná. Az alperes határozottan tagadta, hogy a 3.000.000,- Ft befizetésére a felperes által megjelölt célból került volna sor. Ebben a kérdésben további bizonyításnak nincs helye, miután a beszámítás jogszerűségét a felperes csak a fellebbezési eljárás során tette vitássá, a másodfokú eljárásban azonban nem hozhatja fel azokat a tényállításait és bizonyítékait, amelyeket az elsőfokú eljárásban meg sem kísérelt előadni; tényállításai és bizonyítékai előterjesztésével alapos ok nélkül késlekedett (Pp. 141. § (2) és (6) bekezdés, Pp. 235. § (1) bekezdés).

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes másodfokú eljárási költségének viselésére. A jogi képviselővel eljáró alperes ügyvédjének munkadíját az ítélet tábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg.

A le nem rótt másodfokú eljárási illeték viselésére az ítélet tábla az 1990. évi XCIII. törvény 64. §-a alapján alkalmazott 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, 15. § (1) és (3) bekezdése alapján a felperest kötelezte.

Szeged, 2008. május hó 23. napján

Dr. Mátyási Zsolt sk.
a tanács elnöke

Dr. Hámori Attila sk.
előadó bíró

Szűts Károlyné dr.sk.
táblabíró